

07.05.2014

Kj/52

§ 189

Sj / Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om papperslösa barns rätt till grundläggande utbildning

HEL 2014-000572 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Emma Kari väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta åtgärder för att garantera s.k. papperslösa barn jämlika rättigheter till grundläggande utbildning.

Stadsstyrelsen konstaterar med hänvisning till utlåtandet från utbildningsnämnden att enligt 16 § i grundlagen har alla rätt till avgiftsfri grundläggande utbildning. Enligt 4 § i lagen om grundläggande utbildning är kommunen skyldig att för barn i läropliktsåldern som bor på kommunens område ordna grundläggande utbildning.

Det finns flera definitioner för de papperslösa. Social- och hälsovårdsministeriet definierar dem som invandrare som kommit från andra än EU- och EES-länder samt Schweiz och vars uppehållstillstånd har löpt ut eller som inte ens har haft något uppehållstillstånd eller som studerande vars privata sjukförsäkring har löpt ut eller som inte ens har haft en sådan.

Enligt utbildningsverkets elev- och studentregister fanns det i början av 2014 sammanlagt 337 elever i grundskolorna som hade en tillfällig personbeteckning. I praktiken innebär detta att deras registrering i Helsingfors stads befolkningsuppgifter är ofullbordad. Av detta kan man dock inte dra några slutsatser om antalet papperslösa elever och

07.05.2014

Kj/52

studerande. Största delen av eleverna med ofullbordad registreringsprocess kommer från EU-länder, främst från Estland.

Det kommer inte automatiskt upp någon statistik över papperslösa elever eftersom utbildningsverket inte övervakar registreringen av familjerna i magistratet i samband med anmälningen utan det räcker med att vårdnadshavaren anmäler en bostadsadress i Finland. Enligt utbildningsverkets bedömning finns det inga egentliga papperslösa barn i skolorna eller de är bara få.

Enligt lagen om grundläggande utbildning har kommunerna en vidsträckt skyldighet att ordna grundläggande utbildning. Barn har därigenom rätt att få avgiftsfri grundläggande utbildning även om de inte bor i kommunen på permanent basis eller kommunen inte är deras hemkommun. Helsingfors stad har följt denna princip.

Utbildningsverket övervakar fullföljande av läroplikten på basis av uppgifterna i befolkningsregistret. Om ett barn inte har anmälts till befolkningsregistret och vårdnadshavaren inte själv tar barnet till skolan, får utbildningsverket inte veta om att ett läropliktigt barn uppehåller sig i Helsingfors.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 Valtuutettu Emma Karin aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 28.04.2014 § 506

HEL 2014-000572 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

07.05.2014

Kj/52

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

22.04.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Opetuslautakunta 15.04.2014 § 62

HEL 2014-000572 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perustuslain 16 §:n mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta.

Paperittomista on useita määritelmiä. Sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee paperittomat EU- tai Eta-valtioiden tai Sveitsin ulkopuolelta tuleviksi siirtolaisiksi, joiden oleskelulupa Suomessa on päättynyt tai sitä ei ole ollutkaan tai opiskelijaksi, jonka yksityinen sairausvakuutus on päättynyt tai sitä ei ole ollutkaan.

Opetusviraston oppilasrekisterin mukaan peruskouluissa oli vuoden alussa 337 opiskelijaa, joilla oli väliaikainen henkilötunnus. Käytännössä tämä tarkoittaa, että heidän rekisteröitymisensä Helsingin väestötietoihin on kesken. Tästä ei voi kuitenkaan päätellä paperittomien oppilaiden määrää.

Paperittomista oppilaista ei synny tilastoa, koska opetusvirasto ei valvo perheiden rekisteröitymistä maistraattiin eikä kouluun ilmoittautumisen yhteydessä, vaan riittää, että huoltaja ilmoittaa Suomessa olevan asuinosoitteen. Opetusviraston arvion mukaan varsinaisia paperittomia lapsia ei koulussa ole lainkaan tai heitä on vain muutama. Suurin osa oppilaista, joiden rekisteröitymisprosessi on kesken, tulee EU-maista pääosin Virosta.

Perusopetuslain mukaan kuntien velvollisuus järjestää perusopetusta on laaja. Lapsella on siten oikeus saada maksutonta perusopetusta,

07.05.2014

Kj/52

vaikka hän ei asu pysyvästi kunnassa tai kunta ei ole hänen kotikuntansa. Tätä on Helsingissä noudatettu.

Opetusvirasto valvoo oppivelvollisuuden suorittamista väestörekisteritietojen perusteella. Mikäli lasta ei ole ilmoitettu väestörekisteriin tai huoltaja ei itse tuo lasta kouluun, ei oppivelvollisen oleskelu Helsingissä tule opetusviraston tietoon.

Käsittely

15.04.2014 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

18.03.2014 Palautettiin

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Taina Tervonen, vs. opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
taina.tervonen(a)hel.fi